

Eesti naised ja eesti mehed tirelraamatus

Lauri Vahtre „Eesti mees. Eesti naine” on küsimuste ja vastuste vormis kirjutatud raamat eesti meestest ja naistest läbi üldise ja üksiku, ajaloo ja tänapäeva, igapäevaelu ja kaunite kunstide, sõja ja spordi, meresõidu ja muusika. Tirelraamatuna kujundatud köitel on kaks võrdväärset kaant ning raamatu peategelased kohtuvad lõpuks raamatu keskel. Vt lk 3.

RAAMAT

EESTI KIRJASTUSTE LIIDU AJALEHT

Nr 2 (37)

20. veebruar 2009

kommentar

Erakordselt ilus saak

Paralleelselt 25 kaunima raamatu valimisega töötas traditsiooniliselt ka viit kaunimat lasteraamatut valiv žürii. Raamatute tase oli võrreldes varasemate aastatega tublisti ühtlasem ja pani žüriiliikmeid arvama, et viie kaunima valimine on ajale jalgu jäänud ning et edaspidi võiks kauneid lasteraamatuid valida kümme.

Žüriiliikmete absoluutne lemmik oli Signe Ora „Onu Eedi”, mille illustreeris ja kujundas Katrin Erlich ning kirjastas Päike ja Pilv. Lisaks värsketele ja säravale kujundusele väärib tunnustust ka raamatu veidi keerulisema tehnilise teostuse laitmatus (trükkikoda IloPrint).

Viie kaunima sekka sattus üsna eripalgelisi raamatuid, nii traditsioonilisemat kui ka värskemat joont. Lisaks otsustas žürii välja anda ka kaks eripreemiat: uustulnuka preemia sai Pikkovite tandem raamatute „Tähed ja kuu” ning „Presidendi torukübar” eest ning isepäiselt roosa preemia Kirke Kangro raamatu „Kelli – pea-aegu haldjas” eest. Viimane anti välja tunnustamiseks peenetundelist protesti välismaist päritolu roosade raamatute vastu.

Rõõmuga märkasime, et kaks viiest väljavalitud lasteraamatust leidis tunnustamist ka 25 kaunimat valiva žürii poolt („Onu Eedi” ja „Miia ja Friida”), lisaks sellele tunnustas nn täiskasvanute žürii ka pooleldi lasteraamatuid „Väikesed võililled” ja „Ülemiste vanake”.

EKL-i poolt teeme ettepaneku hakata ka lasteraamatute puhul illustratsioonide kõrval veidi rohkem hindama teostuse terviklikkust. On ju algajate lugejate puhul täiskasvanutest olulisemadki adekvaatne fondi- ja paberivalik, lehekülje täituvus, teksti trükk jmt.

Võib veel välja tuua, et eelmisel nädalal avatud kaunimate raamatute ning varasemast avatud menuraamatute näituse ühisosa on viis raamatut, sh üks lasteraamat („Presidendilood”).

Kõige selle põhjal võib öelda, et 2008. aasta oli lastekirjanduses erakordselt kaunite raamatute rohke, mille üle võib vaid rõõmustada, sest saavad ju lastest kord maitsekaid raamatuid hindavad täiskasvanud.

Kadri Haljamaa
žürii liige

12. kuni 15. veebruarini toimus Vilniuses järjekorras kümnes Leedu raamatumess, mis oli sel aastal ühtlasi ka Balti Raamatumess. Messi külastatavus oli kadedakstegevalt kõrge: 240 esindajat 12 riigist, lugejatele toimus üle kaheksa ürituse, arutelu ning kohtumise kirjanikega. Suurt tähelepanu pöörati ka lastele, nende päralt oli eraldi hall.

Eestit esindasid messil Eesti Kirjastuste Liit ja kirjastus Grenader. Tallinna Ülikooli rektor kirjanik Rein Raud ja leedu filosoof Alvydas Jokubaitis viisid messil läbi diskussiooni teemal „Ajaloo-imetluse head ja vead”.

Pildil on Rein Raud jagamas autogramme oma leedukeelsele raamatule „Hector ja Bernhard”.

Foto Kaidi Urmet

uudis

Ootamatud elulood

Kirjastuse Tänapäev, Eesti Kirjandusmuuseumi ja ühenduse Eesti Elulood koostöös ilmuvad veebruari lõpus paralleelselt eesti ja vene keeles raamatud „Mu kodu on Eestis” ja „Эстония – мой дом”. Esmakordselt jutustab lugejale oma loo see osa Eesti elanikkonnast, kes siiani väikse – Eestisse ümberasunud. Avameelsed ja siirad jutustused elust aitavad paremini mõista inimesi meie kõrval, sest nende elulugude läbi avaneb pilt vene kogukonnast Eestis, traagilised saatused ja üllatavad hirmud.

A. H. Tammsaare seniavaldamata kirjad

Kirjastuselt Varrak ilmus raamat A.H. Tammsaare kirjadest – „Kirjad tütrele”. Raamatus näevad esmakordselt trüki- ja valgust A. H. Tammsaare (1878–1940) kirjad, mis ta aastail 1935–1939 kirjutas oma tütrele Riita Hansenile.

Range, kuid samas ka hoolitseva isana toonitas ta tütrele alati, et inimese sisemine kultuur ja vaimne areng on olulisem kui vormiline ülikooliharidus. Nii ongi Riita meenutanud, et oma tegeliku hariduse sai ta isa käest, mitte koolipingist.

Käesolevate kirjade näol on tegu ühtaegu väga isiklike mõtisklustega, isa nõuannetega tütrele, teisalt aga ka laiemate arutlustega muuhulgas kirjanduse, ühiskondliku elu jm kohta. Raamat on rikkalikult fotodega illustreeritud.

Mälumängu- doomino esitlus Tartus

25. veebruaril kell 16 toimub Tartu Rahva Raamatu kaupluses Eestis välja mõeldud põneva lauamängu „Mälumängudoomino” esitlus.

Kogu perele mõeldud mängus saab vastata tuhandele küsimusele kümnel erineval teemal.

RAAMAT

Väljaandja Eesti Kirjastuste Liit
© EKL 2009

Terviklike lahenduste võidukäik

Kaidi Urmet Aili Saks

Eesti Kirjastuste Liit

Viiskümmend aastat tagasi alguse saanud ja 1998. aastal taas elustatud kauneimate Eesti raamatute konkurs on taas jõudnud võiduka lõpuni. 5. veebruaril tunnustati Rahvusraamatukogus raamatukujundajaid, kirjastajaid ja trükkaleid. Traditsiooniliselt tegi valiku žürii, mille koosseisu kuulusid Eesti Kujundusgraafikute Liidu, Eesti Kirjastuste Liidu, Eesti Rahvusraamatukogu ja trükitööstuse esindajad.

Žürii esimehe Mart Andersoni sõnul on kaunite raamatute kujundamine nagu lakkamatu ilu võitlus koldeuse väljade vastu, mida peab pidevalt tegema. „Raamat jääb ju aastateks ja kui kole asi jääb aastateks, on see rahvale nuhtluseks,” märkis ta.

Raamat on püsiväärtuslik, seetõttu ei üllata, et klassikalised lahendused on jätkuvalt trendikad. Raamatu ilu

koosneb paljudest läbimõeldud pisisjadest, mida uutel tegijatel on pisut raske hallata, nii on auhinnatud raamatute kujundajate hulgas enamuses teada ja tuntud tegijaid – Andres Tali, Urmas Viik, Asko Künnap, Angelika Schneider, Piret Niinepuu-Kiik jt.

Ka sel korral toimus eelmisel aastal ilmunud kauneimate raamatute valimine kahes voorus. Esimeses voorus jäid välja need, millel poleks rahvusvahelistel konkursidel edu ja ka need, mille puhul oli eksitud kujundus- või tehnoloogiliste nõuete osas.

67 kirjastaja konkursile esitatud 229 raamatu hulgast valiti ühise arutelu tulemusena teise vooru umbes kolmandik – 73 teost. Esindatud olid pea kõik valdkonnad: albumid ja kataloogid, aimekirjandus ja dokumentalistika, luule- ja lasteraamatud, ilukirjandus ja memuaarid ning õppe- ja teatmekirjandus. Hindasime raamatute puhul eelkõige nende terviklikkust – kaanekujundust ja tüpograafiat, sisu struktureeritust, pildimaterjali valikut ja selle töötlemise taset ning illustatsioonide ja teksti harmooniat. Võrdset

tähtsaks pidasime ka trükimaterjalide valikut ja köidet.

Valikut teha ei olnud keeruline, nelja viiendiku võidutööde osas olime suhteliselt ühel arvamusel. Mõned valitaks osutunud teoseist põhjustasid ka vaidlusi, kuid ühise arutelu käigus sai viimane viiendikki välja valitud.

Valdavalt klassikalises kujunduses raamatute seas paistsid erilisel silma Asko Künnapi kujundatud (ja kirjutatud) „Su ööd on loetud”, Indrek Sirkeli kujundatud pehmeaaneline „Keskkonnad, projektid, kontseptsioonid...” ja põneva trükitehnilise teostusega lasteraamat „Onu Eedi”, mille on kujundanud Katrin Erlich.

Võidutöid eksponeeritakse tänava Balti ja Frankfurdi raamatumessil. Rahvusraamatukogu koostatud rändnäitus ringleb Eesti raamatukogudes, Eesti esindustes välismaal ning mitmes välisraamatukogus.

Konkursi korraldajatena täname toetajaid – Kultuurkapitali, Hasartmängumaksu Nõukogu, MAP Eestit ning Tallinna Raamatutrükkikoda ja trükkikoda Printon.

ilmunud

Jälle need naksitrallid

Eno Raud
kunstnik Edgar Valter
sari „Minu esimene raamat”
sarja kujundanud Dan Mikkin
384 lk
kõva köide

Selles raamatus ilmuvad meie ette taas Sammalhabe, Kingpool ja Muhv, kes pärast linna vabastamist rottidest on saanud kuulsaks. Kuid kuulsus muutub väsitavaks ning naksitrallid otsustavad selle eest põgeneda puhkusele, sattudes uutesse seiklustesse. „Jälle need naksitrallid” on järg raamatule „Naksitrallid”

Hiina kellamõrvad

Robert van Gulik
tõlkinud Kersti Unt
kujundanud Dan Mikkin
276 lk
pehme köide

Puyangi saabunud kohtunik Di peab lahendama kohaliku lihuniku tütre Rikkumata Nefriidi jõhkra mõrvaloo ning uurib budistliku templi saladust ja mõistatusliku luukere juhtumit. „Hiina kellamõrvad” on kronoloogiliselt esimene kohtunik Di lugu, mida peetakse sarja üheks parimaks raamatuks.

Enesetapjad

Birk Rohelend
sari „Tänapäeva noorsooromaan”
sarja kujundanud Evelin Kasikov
224 lk
pehme köide lakkadega

Alati leidub mõni silmatorkav valge vares. Valgel inimvaresel on kaks võimalust: kas kanda oma valget sulestikku kõigest hoolimata või võõbata see mustaks. Olla valge vares musta võõba all. Paraku ei mõju kunstlikud suled kuigi usutavalt. Ja oma sisemist olemust, seda ei saa kuidagi mustaks võõbata.

Krabat

Otfried Preussler
tõlkinud Linda Ariva
kujundanud Margit Randmäe
208 lk
kõva köide

„Hoi a eemale Koselbruchist ja veskist Mustade Vete ääres, seal pole just kõige ohutum...” Hoiatuste kiuste läheb hulkurpoiss Krabat õpipoisiks tontlikusse veskisse ning leiab end õige pea üleloomulike mustade jõudude võimusest. Õudusromaanist „Krabat” tehti 2008. aastal ka film.

Vaimne tervis

Raj Persaud
tõlkinud Tiia Rinne
kujundanud Irina Tammis
506 lk
kõva köide

„Vaimne tervis” pakub informatsiooni viimase aja uurimuste kohta aju ja mee teadustes ning kirjeldab selgelt mitmesuguste haigusseisunditega seotud käitumist, tundeid ja mõtteid, sümptomeid, raviviise ja teraapiid, heites valgust ka vastavatele müütidele ja väärtõlgendustele.

Pliatsijoonistus

David Poxon
tõlkinud Mall Pöial
128 lk
pehme köide

Kompositsioon, toonide valik ja joone omadused on vaid mõned tegurid, mis annavad joonistusele üldilme ning meeleeolu. See raamat näitab, kuidas nende tegurite muutmine võib tulemust vägagi oluliselt mõjutada. Raamatus

olevaid kõrvutatud samm-sammult esitatud joonistusi uurides jõuate selgusele, missuguseid meetodeid ja tehnikaid eelistate ise, et realiseerida oma kunstilist visiooni.

101 uskumatut katset

Rob Beattie
tõlkinud Matti Piirimaa
128 lk
kõva köide

See vaimukalt illustreeritud raamat kirjeldab ohtralt fantastilisi trikke, katseid ja leiutisi, mida saab maagia maailmast aiasarasse manada. Siin õpitakse näiteks, kuidas teha pimedas kumavaid kurke, eraldada toidust DNA, luua staatilise elektri kirbutsirkus või puhuda kandilisi mulle.

Kõige alus on mälu

Mari Karlson

Näppasin pealkirja kirjandus-teadlase Rutt Hinrikuse artiklist „Kas raamat peab olema kirjandus” 24. jaanuari Postimehes.

Kirjastus Tänapäev on andnud välja palju elulooraamatuid ning teinud seda eelkõige sellepärast, et kõige aluseks on mälu.

Veebruari lõpus ilmuvad raamatud „Mu kodu on Eestis” ja „Эстония – мой дом” on erilised kahel põhjusel. Esiteks ilmuvad need paralleelselt eesti ja vene keeles, teiseks kirjeldavad nad selle Eesti elanikkonna osa elu, kes on eelmistes kogumikes kõrvale jäänud – need on Eestisse ümberasunud.

Kõigis sellesse kogumikku koondatud lugudes on vähem või rohkem juttu päritolust, samuti perekonna või vanemate elust Venemaal ja Eestisse tuleku põhjustest. Nende elulugude läbi avaneb pilt vene kogukonnast Eestis.

Elulugudes jutustatakse kohanemisest/kohanematuses, suhtlemisest ja suhtumisest Eestisse, armastusest Eesti vastu. Sageli avanevad ootamatud ja traagilisedki saatused või üllatavad hirmud (nt meenutab Tatjana, kuidas ta kartis lapsena, et tuleb valge laev ja viib eestlased ära ning ta jääb üksi maha). Avameelsed ja siirad jutustused elust aitavad paremini mõista inimesi meie kõrval, nii sarnaseid ja vahel ka erinevaid.

Osa perekondi on elanud Eesti linnades, Peipsi-äärses piirkonnas või lähemas naabruses juba eelmise sajandi alguses. Nii jutustab Valentina Želnina (sünd 1914), kuidas Želninite perekond tuli Eestisse Peterburist juba Esimese maailmasõja lõpul.

Venekeelne juudi perekond Judeikinid on elanud Eestis juba 19. sajandil. Paljud teised aga on tulnud siia pärast sõda ja 1950. aastatel, mõned mälestuste autoreist on Eestisse elama asunud alles 1980. aastatel.

Need elulood ei ole kirja pandud lootusega kuulsaks saada. Need on osake ajaloo, osake isikuloost. „Inimesel, kes on jätnud oma eluloo hoiule Eesti Kirjandusmuuseumi kultuuriloolisesse arhiivi, ei ole võimalik olla aimugi, missuguse aarde võivad

„Mida rohkem elab inimene läbi sündmusi, mis talle olulised on, seda paksem on tema elulooraamat,” kirjutab oma kirevast elust Asja Varitš. Pildil on ta ekspeditsioonil Wrangeli saarel koos igikeltsast leitud mammutipojaga.

tulevikus leida kui mitte alati ajaloolased, siis etnoloogid, etnograafid, dialektoloogid, kultuuriloolased... Lõpuks saavad hindamatu kingituse meie lapsed ja nende järglased,” ütleb kogumiku koostaja Volita Paklar, kellel on unistus kostuda esinduslikuks kogumikuks kõigi Eestimaa rahvaste elulood.

“Elulookontseptsioon peegeldab ühiskonda. Elulugude kogumise ideeks on uurida, kuidas inimesed näevad ja kirjeldavad maailma ning kuidas üksikisiku saatusest kujuneb ajaloo saatus ja vastupidi,” ütleb elulugude

hea hoidja kirjandusmuuseumis Rutt Hinrikus (PM 24.01.09).

Need kaks raamatut on sündinud paljude asutuste, organisatsioonide ja heade abiliste toel. Nii näiteks viis Svetlana Sitnikova elulookirjutajad Peipsi vanausuliste juurde, Asja Varitš kirjutas üles paljude inimeste elulood, kes jaksasid küll mäletada, kuid ei jaksanud oma mälestusi kirja panna.

Miks seda teha? Ja miks avaldada kirjanduslikus mõttes ebatäiuslikud tekstid? Sest ajalugu lõpeb siis, kui lõpeb mälu.

Mu kodu on Eestis

Eestimaa rahvaste elulood koostanud
Volita Paklar
toimetanud
Rutt Hinrikus
kujundanud
Villu Koskaru ja
Tõnu Kaalep
392 lk
kõva köide

Эстония – мой дом

Жизнеописания эстонских земледельцев
Эстония – мой дом
Жизнеописания эстонских земледельцев
koostanud
Volita Paklar
toimetanud
Eleonora Grišakova ja
Nelli Melts
kujundanud
Villu Koskaru ja
Tõnu Kaalep
456 lk
kõva köide

Elu võimalikkusest Stalini aja Eestis

Mall Jõgi

Elo Tuglase esimene päevaraamat („Tartu päevik 1928–1941”) algab ilma pikema sissejuhatuseta üleemeelikus Pariisi eestlaste seltskonnas ja viib meid läbi 1930. aastate Eesti ühiskondliku ja kultuurielu venelaste puruks pommitatud Tartusse 1941. aastal.

Teine raamat, „Elukiri 1952–1958”, kõneleb kõigepealt elu võimalikkusest Stalini aja Eestis. „Meid, meie rahvast ja kogu maailma on klopitud nagu võikirnus. Peab imestlema, et me ise ja veel nii paljud meie ümber üldse elavad...” alustab Elo pärast kümneaastast vaheaega taas oma päevaraamatut.

Päevikupidaja oskab isegi kõige raskemate katsumuste ajal näha elus ikka ka koomilist poolt, vormib sellest ajast

ja teda nüüd ümbritsevatest inimestest paraja koomuski. Siiski on Aadu absurdistilisel peretrall ja Muia loomemured vaid omamoodi psühhoteraapiline sirm, et mitte kõnelda hoopis rängematest, hingele haiget tegevatest asjadest. Need asjad on siiski aimatavad mõnest vihjest, mõnest poolikust lausest, mõnest otsesest nõrdimusavaldusest.

Me ju teame praegu sedagi, millest päevikupidaja eriti ei kirjuta: et suur osa Tuglaste pere kunagisi sõpru-tuttavaid, eelmise perioodi kaaslasi, „Tartu päeviku” tegelasi, on kas küüditatud, vangis või põgenenud välismaale.

Ja need tuttavad, kes saatuse tahtel on siiski Eestis ja veel elus, on põlu all nagu Friedebert Tuglaski (Ado Vabbe, Aleksander Tassa, Eduard Hubel) või vähemalt erakordselt masendunud ja pettunud (Elo kohtumine August Allega enne viimase surma). Kaks

kunagi väga seltskondlikku ja ühiskonnaelus aktiivselt osalenud inimest elavad nüüd väga üksildast elu.

„Elukirja” uut trükki ilmestab rikalik pildimaterjal. Lisaks päevikule leiab raamatust selgitava saatesõna, põhjaliku nimeloendi, ajaleheväljavõtte, mis annavad parema pildi tolle aja vaimsest õhustikust, ning Elo Tuglase kirja „Minu teekond Uusnast Nõmmele” aastast 1944.

Elukiri 1952–1958

Elo Tuglas
kujundanud
Andres Tali
440 lk
kõva köide

Palved on igavesed

Tiina Tomingas

Türgi noorema põlvkonna kirjanik Tuna Kiremitçi armastab lugusid. Võib-olla seepärast on selles raamatus koguni kaks lugu üksteise sisse põimitud. Kiremitçi jutustab meile loo sellest, kuidas kaks naist teineteisele oma elu lugu jutustavad.

Oigupoolest kirjanik ise ei jutustagi, vaid laseb tegelastel endil rääkida – teos on dialoogivormis. Kiremitçi on maininud, et tema jaoks ei omagi tähtsust ei aeg ega ruum – ümbrus või keskkond, ajad ja olud, kus lugu toimub, tähtsust omab vaid loo jutustamine. „Palved” on selle põhimõtte eriti hea näide.

Lugejast saab pealtkuulaja

Siin on autor eemaldanud kõik üleliigse, kahe naise dialoogi pidamise ruum, aeg, olud jms puuduvad pea täiesti. Alles on jäetud vaid hääled, justkui kuuleksime jutuajamist lindilt, teadmata, kus, mis asjaoludel ning mis eesmärgil see üldse linti on võetud. Kõrvaltvaataja või autoripositsiooni, kirjelduste ja muu fiktsioonile iseloomuliku puudumine tekitab kummas-tava tunde, justkui polekski tegu fiktsiooniga, justkui me oleksimegi kogemata sattunud kahe naise vestlust pealt kuulama.

Lasknud oma ootused sellel võõrustust vähendaval efektil üles kütta, oleme valmis asumaa järgmise loo, see tähendab päris loo enda juurde. Nüüd satume me korraga kahte erinevasse aega: nii Teise maailmasõja aegsesse Istanbuli kui ka tänapäeva Šveitsi. Ja nüüd, muu jutustajateks on juba raamatutegelased ise, saavad nende lood endale ka ruumi, aja ja olud. Ja keele.

Tõepoolest, selle loo kui mitte päris peategelane, siis sündmusi käivitav tegur ometigi on türki keel. Sest mis keelsed on meie mälestused? Ja kui ununeb keel, kas siis ununevad ka mälestused? Seda pelgabki vanaproua Rosella, kelle elu kõige paremad, erakordsemad, imepärased ja valulisemad mälestused on pärit Istanbulist ja on seega kõik türki keeles: „Ma ei tea, millal mu mälestused kustuvad, kuid arstid ennustavad, et see protsess võib iga hetk alata. Ma kardan, et koos türki keelega ununeb vaikselt kogu mu elu.”

Ning seepärast on proua Rosellal

Võõras ajas elada on märksa hullem kui võõras linnas. Sealt ei ole võimalik lahkuda. Foto Image DJ

vaja oma türki keelt elusana hoida, türki keele kaudu aga jõuab ta mõistagi oma mälestusteni. Kuulajaks satub Rosellale noor tütarlaps Pelin, kelle rikas isa on saatnud kodust ära Šveitsi ülikooli hilispuberteedist välja kasvama ja kes nüüd isa kiuste iseseisvalt hakkama püüab saada.

Nõnda võtab ta vastu ka Rosella pakutud töö – olla vestluskaaslane turgikeelsetes jutuajamistes. Rosella ja Pelini jutuajamised muutuvad iga korraga aina haaravamaks, ning õrritades nii teineteist kui ka lugejat, jätvavad nad oma loo tihtipeale just kõige põnevama koha pealt pooleli.

Kaks segunevat elukogemust

Võib-olla ei tundukski nende kahe naise elu lood meile just sel moel erilisena, kui neid ei muudaks eriliseks või isegi põlvkonna üleseks naiste endi niivõrd erinev elujärk. Rosella lugu on tagasivaateline, see on kokkuvõtte enne surma – püüdmaks mõista, mida ta elu õieti tähendas. Püüdes ühtlasi leppida asjadega, mis tema elus polnud ette nähtud täituma ning julgedes kõnelda kõige tähtsamatest asjadest, millest me tihtipeale iseenast kaitsta tahtes pigem vaikida sooviksime.

Pelini jutt on aga noor, perutat, veidi vihane ja valutav. Vestluses need kaks elukogemust segunevad, sulavad teineteisse, olles samal ajal erinevad ja sarnased, vastuolulised ja sarnased. Noore naise valu ja etteheitel saavad mõistetud ja andeks antud vanema naise palvetes, proua Rosella pooleli jäänud armastus otsib aga lunastust noore naise elus.

Nendest põimumistest kasvab tasapisi universaalsem teadmine, kuivõrd eripalgeline ja rikkalik on inimlik kogemus, ning kuidas tänu sellele suudamegi me maailma üle mõelda. Sest kui me kõik saaksime maailmast täpselt ühtemoodi aru, ei tekiks meil kunagi küsimust, miks asjad siin maailmas on just nii, nagu nad on. Kõik oleks küsimatagi selge.

Igavikuline ühisosa inimeludes

Kiremitçi naised küsivad ja näevad vastuseid otsides vaeva, olles samas teineteisele nii tänuvõljalised kui ka kavalad teejuhid. Vanaproua Rosella meenutab Pelinile tema vanaema, keda ta ainukesena oli ärähellitatud lapsena nõus kuulama. Pelin aga aitab vanal naisel taluda seda võõrast aega, kus ei ole enam elus ühtki meest, naist, kassi, koera või last, kes elaks tema noorusajal, kus aga tema on sunnitud veel

elama, ilma et sealt oleks mingitki väljapääsu. See igatsus oma aja järele on kohutav, see on vanaduse halvim külg, ütleb Rosella Pelinile.

Jutuajamised teebki eriti nauditavaks see, et Kiremitçil on õnnestunud väga nappide vahenditega jõuda selle ühisosani, kus kardinaalselt erinevatest aegadest ja oludest pärit elukogemus kattub. Kus me saamegi tajuda seda igavikulist või olemuslikku inimese elus, mida me enamasti ei suuda sõnastada ega väljendada.

Kiremitçi on selle väljendamiseks leidnud ilusa sümboli – palved on igavesed. Aegadest aega kirjutavad inimesed ühes juudi kloostris paberitükikestele oma palveid. Ning see, kellel on õnnestunud neid lugeda, saab ilmutusliku kaemuse – kõik palved on ühesugused.

Palved on igavesed
Tuna Kiremitçi
tõlkinud
Hagani Gayıblı
176 lk
pehme köide

Üles kiikuda on lõbus, alla hirmus

Aliis Aasna
13-aastane

Selle raamatu tegelane on väike karupoeg Pii, kellel pole kellegagi kiikuda. Siis hakkabki temaga juhtuma igasuguseid asju ning ta tutvub teistega. Veel tutvub ta ühe teise karupojaga, kes on samuti üksik ega tea isegi, mis ta nimi on.

Pärast igat sündmust kirjutab Pii väiksesse märkmeraatustesse juhtunust oma järelduse. Iga märge on õpetlik ja mitmemõteline ning nii võib leida laps seose ka teiste juhtumite vahel tema enda elus, näiteks et teistega

peab arvestama. See raamat aitab lapsel mõista maailma.

„Kiigelaua” tegelased on armsad ja omamoodi naljakad. Näiteks kohtub Pii raamatus kalakaga, kellest tegelikult pidi saama kajakas, aga selle asemel oskab kalakas hoopis ujuda. Siis kohtub veel karupoeg kuuga, kahe suure vibalikuga, hurega, tibukeste ja karuga, kes ei tea oma nime. Kohtumisest karuga võivad lapsed õppida, et sõber ei ole alati selline, milline ta esmapilgul paistab. Karudega võib seostada väikesi lapsi, kelleks tegelikult kaks karu raamatu lõpus muutuvadki. Õigemini ronivad nad oma kasukast välja.

Veel üks vahva seik jutustas aga,

kuidas Pii pärast järele mõtles ja leidis, et ta võib teinekord ka ise teistelt vabandust paluda, mitte ei pea teised ilmingimata temalt vabandust paluma, kui ta on oma sõbraga tülli läinud. Ka see oli armas, kui Pii andmisrõõm oli suurem kui saamisrõõm: ta andis teisele ära asja, mida ta ise väga ihaldas, et teine rõõmu tunneks.

Kogu Pii-raamatu tegevus toimub ja kõik sündmused juhtuvad looduses – metsas, põllul, jõel, järve ääres, mere ääres ja ka ühel väikesel saarel. Kunstnik on loodust kujutanud erilise nurga alt ja omamoodi muustritega. Nii et juba pildid ise juhivad last metsa ja maad lähemalt uurima.

Kiigelaud
Timo Parvela
tõlkinud
Kadri Haljamaa
80 lk
köva köide

ilmunud

Ajaloo kuri-kuulsaimad diktaatorid
Shelley Klein
tõlkinud
Karel Viotti
192 lk
köva köide

Ülevaatlik ja ladus keeles raamat kõneleb viieteistkümnest diktaatorist, alates Herodes Suurest ja lõpetades Robert Mugabega. Lugeja saab ülevaate nende eluloost, võimuhaaramise ajenditest ja kuritegudest ning mõtlemisainet võimu mõjust inimpsüühikale.

Värvidega tervendamine
Jane Struthers
128 lk
pehme köide

Raamat käsitleb värviteraapia mõju meie füüsilisele, vaimsele ja hingelisele heaolule ning õpetab, kuidas seda kasutada oma keskkonna ja tuju parandamiseks, loovuse virgutamiseks ja tervise edendamiseks.

Musthabe ja Kariibi mere piraadid
John Malam
tõlkinud
Karel Viotti
32 lk
köva köide

Edward Teach, keda tunti Musthabeme nime all, oli metsiku silmavaatega mees, kelle piraadimütsi alt turritasid välja suitseva süütenööri jupid, ta oli nii halastamatu, et jättis omaenda mehed üksikule saarele ning lasi ise kogu saagiga jalga.

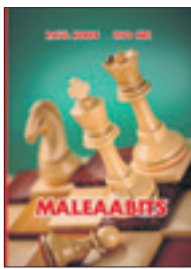

Eesti mees. Eesti naine
Lauri Vahtre
240 lk
tiraalraamat,
pehme köide

„Eesti mees. Eesti naine” on tihedalt pakitud kaksikraamat, mis jutustab küsimuste-vastuste vormis kõigepealt sellest, mis on üldse mehelikkus ja naiselikkus ehk nagu on pealkirjastatud vastav alajaotus raamatus: „Kuidas meest/naist ära tunda?”

Seejärel leiab autor vastuseid mitmesugustele eesti meest ja eesti naist puudutavatele küsimustele – mis on olnud meestetööd ja naistetööd minevikus, milline on rollijaotus tänapäeval (nii palju, kui seda on), millised on probleemid, haigused jm. Raamatus on esitatud ka lühiväljalik meie ajaloos olulist rolli mänginud meestest/naistest, püüdes võimalikult lühidalt esile tuua iga konkreetse isiku tähtsuse tuuma.

Raamatut illustreerivad rohked fotod, mis pärinevad põhiliselt Eesti Rahva Muuseumi, Eesti Kirjandusmuuseumi, Eesti Spordimuuseumi ja Eesti Filmiarhiivi fotokogudest.

Maleaabit
Paul Keres,
Iivo Nei
208 lk
köva köide

Eestimaal maletati juba 13. sajandil. Et maleoskused noorte seas kaduma ei läheks, on meie oma male suurmeisterite koostatud maleaabit uues kuues ja parandatud-täiendatud trükis taas välja antud. „Maleaabit“ peamine siht on keskmise tugevusega maletaja vajadusi silmas pidades anda ülevaade uemast avanguteooriast ja elementaarseid teadmisi lõppmängude vallast, ilma milleta kõrgemat taset saavutada ei ole võimalik.

Eesti saun
Tamara Habicht
184 lk
pehme köide

Vanema põlvkonna etnograafi Tamara Habichti (1918–2001) väga põhjalik jooniste ja fotodega illustreeritud monograafia eesti sauna ajaloost. Selles on põhjalikult tutvustatud saunarhitektuuri, ehitustehnikate, saunatüüpide ja ehitustüüpide erinevust paikkonniti Eesti ulatuses. Autor kirjutab oma raamatus veel sauna sisustusest, saunast kui elamust, sauna ja meditsiini seostest ja saunaskäimise kombestikust meie rahvakultuuris.

Väikene Vana varanduse vakk

Ann Aruvee
raamatu projektijuht

Igal rahval on oma müütilised kangelased, kelle mõju rahvakultuurile on tihti suurem kui teatakse. Eesti rahvakultuurist on tuntumad Kalevipoeg ja Suur Tõll.

Mõlemad on kuulsad oma suure kasvu ja tohutu rammu poolest – nad ei ole aga ideaalsed kangelased, vaid eelkõige oma tunnete ja nõrkustega inimolendid, kelle tugev jõud kohustab neid hoolitsemise nõrgemate ja kogu rahva eest. Nii Kalevipoeg kui Suur Tõll on mõjutanud ka meie kirjandust, kunsti ja kultuuritunnetust laiemalt. Mõlema kangelase tegevusest on nime saanud paljud Eestimaa paigad (nt Mustjala, Odaläts, Avinurme, Ruunavere jne).

Kalevipojast kui meie rahvuseepose kangelasest teatakse rohkem, kindlasti tasuks aga lugeda ka Saaremaa vägimehe Suure Tõllu lugusid. Raamat põhineb Saaremaa rahvaluulekoguja ja koorijuhhi Peeter Süda 19. sajandi lõpul kogutud ja avaldatud põhjalikul muistendikogul, mida on toimetatud ning keeleliselt tänapäevastatud.

Kuna Suurt Tõllu käsitletakse ka kooliprogrammis, siis on koostamisel lähtutud sellest, et kooliõpilastel oleks huvitav lugeda ning tekst ei jääks arusaamatuks. Lisaks Marin

Laagi huvitavale järelelõnale on teksti juures ära toodud ka tänapäeva noortele sageli tundmatute (murde)sõnade selgitused. Sõnaseletuste kasutamise traditsioon on küll viimastel aastatel harvemaks jäänud, kuid nii võib kindel olla, et õpilane raskesti arusaadava teksti tõttu raamatut kõrvale ei pane.

Korduvad sõnad kinnistuvad ning leiavad koha noore inimese sõnavaras, muutes keelt rikkamaks ja mitmekülgsemaks. Toimetamisel on siiski püütud säilitada ka Tõllu muistendite ning Peeter Süda teose vanapärasust ja ajaloolist hõngu.

Nagu kirjutab järelelõna autor, on muistendid Saaremaa vägilasest Suurest Tõllust liikunud kohaliku rahva pärimuses sajandeid, esimesi kirjalikke teateid Tõllust leidub juba

1782. aastast. Kuigi Tõllu ja tema lugusid Saaremaa rahva seas siin-seal teati, tugines Tõllu muistendite laiem tuntus 1883. aastal ilmunud väikesele raamatukele „Väikene Vana varanduse vakk ehk Saaremaa vägimees Suur-Tõll. Eestlaste ennemuistne jutt, Saaremaa rahva suust 20-ne aasta jooksul kokku korjatud“.

Raamatuke ilmus esmatrükis anonümselt, muutus aga kiiresti nii populaarseks, et juba 1889. aastal anti välja selle teine trükk autori täienduste ja keeleliste parandustega ning seekord ka autori nimega. Muudetud oli ka raamatu pealkirja: „Suur-Tõll, Saaremaa vägimees. Eestlaste ennemuistne jutt, Saaremaa rahva suust 20-ne aasta jooksul kokku korjanud P. Süda“. Ka see raamatuke kadus kiiresti müügil, peagi hakati rääkima uue, noortele mõeldud uustrüki vajadusest. Tõllu muistendite kolmas trükk ilmus 1911. aastal Eesti Kirjanduse Seltsi koolikirjanduse toimkonna väljaandena sarjas „Nooresoo kirjavara“ (nr 23) – see ongi äsja ilmunud väljaande aluseks.

Suur Tõll. Saaremaa vägimees

kunstnik
Helmut Valtman
88 lk
köva köide

Leiutised ja avastused keemias

Hergi Karik
472 lk
köva köide

Teeneka emeriitprofessori ainulaadne teatmeteos annab ajaloolise ülevaate tänapäeval tuntud 118 keemilise elemendi avastamis- ja saamisloost. Keemilisi elemente käsitletakse kolmes suuremas grupis, alustades antiikajal tuntuks saanutest, jätkates alkeemikute töö ja alates 19. sajandist avastatud elementidega. Viimaste avastamine tugines juba spektraalanalüüsile, elektrolüüsile ja tuumasünteesile. Laiale lugejaskonnale mõeldud raamatus on ohtralt illustatsioone ja fotosid.

Kinnimüüritud tuba

Kuulsaid jutte: hirmu, õudust ja põnevust koostanud Kalle Kurg tõlkinud Triin Sinissaar
336 lk
pehme köide

Raamatus on prantsuse ja inglise keelest tõlgitud 22 klassikalist hirmu- ja õuduslugu, mille autoreiks on peamiselt 19. sajandist ja varasemastki tuntud kirjanikud (Balzac, Defoe, Scott, Irving, Warren, Dickens jt).

GRENADER

www.grenader.ee

ilmumas

Tiigris poris
Otto Carius
300 lk
köva köide

Tegemist on Teist maailmasõda käsitlevate memuaaridega, mis on esmakordselt ilmunud Saksamaal aastal 1960. Eestikeelne tõlge põhineb teose viimasel, 2007. aastal välja antud versioonil.

Tulevane tankiäss ja Tammehetkedega Rüütliristi kavaler Otto Carius astus noore mehena sõjameeste ritta vastu isa tahtmist, olles ise alles äsja kooli lõpetanud. Kuigi Carius hävitas tankistina enam kui 150 vastase tanki, jääb ta meenutustes iseenda rolli osas tagasihoidlikuks.

Autor kirjeldab ladusalt, kuid samas detailselt sõjasündmusi, nagu rasketankide ilmumine Saksa-Vene rinde põhjalõiku (502. kompanii koosseisus), Saksa armeedegrupi Nord 18. armee taandumist Eestisse ning lahingutegevust Narva jõe ja Sinimägede piirkonnas 1944. aastal.

Oluline on märkida, et 1944. aasta märtsis aitas Otto Cariuse vaprus likvideerida Punaarmee viimase katse Narva soodest välja murda. Leningradi rinde juhtkond otsustas edasised rünnakukatsed lõpetada ning asuda kaitsele.

Soomusrongide diviis Vabadussõjas

Reigo Rosenthal

Soomusronglased ja Soomusrongide diviis kujunesid Vabadussõjas omamoodi legendaarseteks nähtusteks, mis oli võrdeldav kuperjanovlaste kuulsusega. Vabadussõja alguskuul, mil Eesti Vabariigi olukord näis pea lootusetuna, olid soomusrongid need väeosad, mis kõrgema meeleoluga teiste hulgast välja paistsid.

Selle põhjuseks oli asjaolu, et soomusrongide meeskonnad olid komplekteeritud peaaegu eranditult vabatahtlikest, nende seas ka hulk koolipoisse. Hiljem, sõja kestel, täiendati soomusronge ühtlasi mobiliseeritutega.

Löögiüksuste maine said soomusrongid oma tegutsemise tulemusena Eesti vägede 1919. aasta jaanuarikuise vastupealetungi ajal. Soomusrongide juhid unistasid aga omaette väekoondisest ning sõjavägede ülemjuhataja käsul sündiski 10. veebruaril Soomusrongide divisjon.

Lisaks laia- ja kitsarööpalistele soomusrongidele hakkas see endas hõlmama ka soomusautosid. Märtsis liideti divisjoniga veel mõned jalaväepataljonid ning välisuurtükiväge. Jalaväepataljonid – Scoutspataljon, Kuperjanovi partisanipataljon ja Kalevlaste Malev – kuulusid samuti Eesti sõjaväe paremate väeosade hulka. Nõnda kujunes Soomusrongide

Soomusrongi nr 1 sõdurid Elvas jaanuaris 1919.

Foto Eesti Sõjamuuseum – Kindral Laidoneri Muuseum

divisjonist midagi eliitväekoondise taolist.

Divisjoni allüksused võtsid osa kõikidest Vabadussõja tähtsamatest operatsioonidest. 22. augustil nimetas sõjavägede ülemjuhataja Soomusrongide divisjoni ümber diviisiks.

Soomusrongide diviisi ajalugu väärrib kahtlemata omaette uurimust – nii sügavamalt sõjateaduslikku kui ka populaarteaduslikku käsitlust. Põhjalik sõjateaduslik uurimus kahjuks seni ajani puudub, samas kui populaarteaduslike ülevaadete kohalt pole olukord õnneks nii trööstitu.

Käesolev raamat on seniajani kahtlemata kõige põhjalikum ning

süsteemsem Soomusrongide diviisi ajaloo teos. Selle esimene osa (alapealkirjaga „Punaväe sissetungimine ja väljatõrjumine“), mis käsitles võitlusi sõja algusest kuni 1919. a veebruarikuu alguseni, ilmus juba 1923. aastal Eduard Laamani (1888–1941) sulest.

Viimasele oli teose koostamise ülesandeks teinud Soomusrongide brigaadi Ajaloo komitee (nimetatud brigaad oli Soomusrongide diviisi otsene järglane). Peterburi ülikoolis õigusteadust õppinud Laaman töötas raamatu kirjutamise ajal Eesti Vabariigi Välisministeeriumi ametnikuna, hiljem tegutses ta ajakirjanikuna ning viljaka publitsisti ja

ajaloo-uurijana. 1930. aastate lõpul naasis ta Välisministeeriumisse. Ehkki Laamanil ei olnud sõjaväelase ega ka ajaloolase haridust, võib tema Soomusrongide diviisi ajaloo esimest osa pidada üpris õnnestunuks ning oma eesmärgi täitvaks.

Sama saab öelda teise teise osa kohta, mis kandis alapealkirja „Võitlused piiridel“ ning käsitles ajavahemikku veebruar kuni juuni algus 1919. Teine osa väljus trükikojast esimesest tervelt kuus aastat hiljem (1929). Puudub selgus, mis oli taolise viivituse põhjuseks.

Teise osa viimasel leheküljel on autorid avaldanud oma kavatsused tulevikuks. Sealt näeme, et sarja kolmas osa pidi kandma alapealkirja „Sõda Landeswehriga“, neljas osa – „Pihkva kaitsemine“, viies osa – „Lõpu operatsioonid“. Raamatutena need siiski kunagi ei ilmunud.

Soomusrongide diviis Vabadussõjas

1. ja 2. osa
Eduard Laaman,
Johannes Poopuu, Jüri Andreller
450 lk
köva köide

Igapäevane soome keel

Mai Frick

õpiku autor

Õpikus „Soome keel iseõppijale. Kesktasemele” keskendutakse igapäevasele soome suhtluskeelele. Õpiku peategelased Aavi, Maris, Jouni ja teised rändavad seekord jalgratta, laeva, rongi, auto ja bussiga mööda Eestit ja Soomet, külastades nii Saaremaad kui ka Kihause muusikafestivali Karjala Rääkkyläs. Vahepeal käiakse poes, kohvikus, raamatukogus ja arsti vastuvõtul ning tutvutakse soome tähtpäevade ja kommetega.

Räägitakse tervislikust eluviisist, volbrist ja jõuludest, Soome ja Eesti ajaloost. Õpitakse ka asjaajamist telefoni teel ning harjutatakse töövõtlust. Õpikusse on kaasatud autentseid ajaleheartikleid, laule ja muud materjali. Õppija saab huvitavat ja kasulikku teavet Soomes hakkama saamiseks: kuidas osta rongipiletit, mida soomlastele külakostiks viia ja kuidas näiteks arsti juurde aega kinni panna. Muuhulgas pole unustatud ka väikest flirti!

Õppimine on lõbus

Tegelastevahelised vestlused on võimalikult elulähedased ja meenutavad soomlaste tegelikku keelekasutust. Tänu sellele omandab keeleõppija ka vestluses vajalikke väljendeid ja partikleid, mida keelekursustel tavaliselt ei õpetata. Dialoogid on CD-dele loetud nii kirjakeeles kui ka nn ühiskõnekeeles, mida räägib enamik soomlastest. Slängi ega murdeid õpikus ei kasutata.

Grammatikateemad on õpiku peatükkide juures esitatud piisava detailsusega, et anda lugejale võimalus omandada korrektset keelekasutust. Samas on harjutused piisavalt selged, et neid saaks lahendada ka ilma õpetaja juhendamiset. Õppijal tuleb täiendada lauseid, täita lünki

Õpiku tegelaste Aavi ja Eeriku esimene kohtumine.

Illustratsioon Josh Merle Tootsi

ja ankeete, vastata suulistele ja kirjalikele küsimustele ning vahepeal koguni laulda ja joonistada. Mitmed harjutused on seotud kas õppija enda või peategelaste eluga, mis muudab nende lahendamise põnevaks.

Kõigi kaheteistkümnepäevaste peatüki juures on lehekülje servas loetletud peatüki uus sõnavara, mille leiab ka õpiku lõppu lisatud eesti-soome ja soome-eesti sõnastikust. Lisaks tava-sõnavarale õpetatakse ka eksitussõnu ehk neid sõnu, mis kõlavad soome ja eesti keeles ühtmoodi, kuid on erineva tähendusega.

Sõnavara omandamist saab teha õpiku keskel ja lõpus olevate testidega. Iga peatüki juures on sõnavara kinnistavad ja teksti mõistmist kontrollivad harjutused. Harjutatakse ka kirjutamist, kuulamist ja vestluseid. Iseõppijale tuleb kasuks tekstide valjusti lugemine ja CD järel kordamine. Need, kes õpivad kahekesi või grupis, võivad õppimist täiendada näiteks rollimängudega.

Uus keeleõppeviis

Õpik pakub uut keeleõppeviisi, mis teeb õppimise huvitavamaks. Keele

õppimine toimub konkreetsete vestlustegevuste abil: kuidas ettepanekuid teha, abi paluda, nõu küsida, kedagi kuhugi kutsuda. Harjutatakse ka seda, kuidas rõõmu, meeldimist, kahetsust, kohustusi või valu väljendada.

Pärast õpiku läbitöötamist peaks õppija olema saavutanud keeleoskuse, mis vastab Euroopa raamdokumendi kesktasemel keeleoskusele B1, ehk niinimetatud „iseseisva keeleoskuse” tasemele. Ta saab iseseisvalt hakkama enamikes igapäevastes olukordades vesteldes tuttavatel teemadel ning oskab lugeda ja kirjutada muuhulgas lihtsamaid isiklikke kirju.

Õpiku abil saab arendada nii lugemis- ja kirjutamisoskust kui ka grammatikat, selle juurde kuuluvatelt neljalt CD-lt aga kuulata emakeelsete kõnele- jate sisseloetud dialooge. Õpik on kirjutatud iseõppija vajadusi silmas pidades: kõikide harjutuste vastused on antud õpiku lõpus, grammatikaseletused on eesti keeles nii peatükkide juures kui ka grammatikalisas. Kõnelemisostkust on võimalik harjutada ka CD-le lindistatud vestlusharjutuste abil. Õpiku näol on tegemist järjega samasse sarja kuuluvale „Soome keel iseõppijale. Algajale ja taasalustajale”. Käsikirja on katsetanud nii iseõppijad kui ka keelekursustest osavõtjad, komplekt sobib suurepäraselt ka õppematerjaliks rühmadele.

Soome keel iseõppijale

Kesktasemele

270 lk

pehme köide

+4 audio CD-d

Entsüklopeedial on uudist

Alates jaanuarist on „TEA entsüklopeedia” kunstitoimkonna juht kunstikriitik ja kuraator Harry Liivrand, kes on 1991. aastast Eesti Ekspressi kunstitoimetaja ning alates 2007. aastast Tallinna Kunstihoone juhataja. Ka on Harry Liivrand Eesti Kunstiakadeemia disaini- ja tarbekunstimagistrantuuri nõukogu esimees. 2006. aastal pälvis Liivrand Kristjan Raua kunstipreemia.

Lisaks Tallinna Kunstihoonele peab TEA Kirjastus läbirääkimisi koostöölepingu sõlmimiseks ka Eesti Kunstiakadeemiaga. „TEA entsüklopeedia” lubab edaspidi pöörata suuremat tähelepanu eesti ja uuemale kunstile.

ilmunud

Pariis. Laste reisiuht

80 lk

pehme köide

Pariisi reisiuht tutvustab Pariisi tähtsaimaid vaatamisväärsusi: Eiffeli torn, Triumfikaar,

Jumalaema kirik, Louvre, Pompidou keskus ja paljusid just lastele huvipakkuvaid muuseume. Linnaümbruse ekskursioonidest pakutakse välja Disneylandi ja Astérix'i pargi külastust.

Lisaks sellele jagab Pariisi reisiuht vaba aja veetmise ja ostunõuandeid ning tutvustab Pariisi kohta käivaid lõbusaid fakte.

London. Laste reisiuht

80 lk

pehme köide

Londoni reisiuht tutvustab Londoni tähtsaimaid vaatamisväärsusi: Big Ben, Buckinghami

palee, Trafalgari väljak, Westminsteri palee ja paljusid just lastele huvi pakkuvaid muuseume. Ühepäevasteks väljasõitudeks pakutakse välja lõbustus-parkide külastust ja reisi mere äärde.

Lisaks sellele jagab reisiuht vaba aja veetmise ja ostunõuandeid ning tutvustab Londoni kohta käivaid vähemtuntud fakte.

Kas TEAte?

Mitu grammatikaraamatut on TEA Kirjastuselt ilmunud?

- 11
- 8
- 6

Vastused saatke TEA Kirjastusse meili teel info@tea.ee või postiaadressil Liivalaia 28, Tallinn 10118. Õigesti vastanute vahel loositakse välja kolm eesti, vene, saksa, itaalia, hispaania või inglise keele grammatikat. Võitjate nimed avaldatakse TEA koduleheküljel www.tea.ee.

Õige vastus jaanuarikuu küsimusele: ärikeeke õpiku „Let's Start Business” esmatrük ilmud 1991. aastal.

Grammatika igale huvilisele

Nii iseõppijal kui keelekursustel osalejale on lisaks õpikule ja sõnaraamatule kindlasti tarvis ka grammatikaraamatut – kuidas muidu teada, mismoodi õpitud sõnu ritta sättida. TEA Kirjastus on välja andnud grammatika käsiraamatuid mitmete erinevate keelte õppimiseks.

Berlitz sarjas on ilmunud prantsuse, itaalia, inglise, saksa ja hispaania keele grammatikakäsiraamatud, mis on tõhusad abimehed nii omal käel keeleõppijale kui ka kursustel õpetaja juhendamisel õppimiseks. Käsiraamatud on toeks sama sarja keeleõpikutele ning mõeldud nendega koos kasutamiseks.

Grammatikakäsiraamatute kasutaja ei pea tundma grammatikatermineid, kõik vajalikud mõisted on lihtsalt ja selgelt lahti seletatud. Iga juhtumit selgitab ja illustreerib hulk näitelauseid tänapäevasest keelekasutusest koos eestikeelse tõlkega. Berlitz grammatikatel on selge ja kasutajasõbralik ülesehitus, põhjalik sisukord, ristviited ja detailne register.

Omaette sarja moodustavad „Grammar is Easy!”, „Grammatik ist kinderleicht!”, „Lihtne eesti keele

Grammatikakäsiraamat on tõhus abimees nii omal käel õppimiseks kui ka sellele, kes omandab keelt õpetaja juhendamisel.

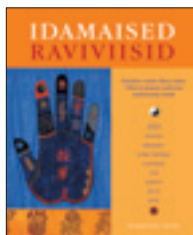
grammatika harjutuste ja võtmega” ja „Lihtne vene keele grammatika harjutuste ja võtmega”.

Esimesed kaks on mõeldud inglise ja saksa keele õppimiseks ning sobivad nii algajale kui ka edasijõudnule. Kahevärvitrükk muudab raamatud ülevaatlikuks ning kasutajale mugavaks. Mõlemad käsiraamatud on üles ehitatud nii, et liigutakse kergematelt

teemadelt järjest raskematele, iga uue reegli järel saab õppija kinnistada ja proovida oma teadmisi harjutustega. Kõigil harjutustel on raamatu lõpus lahendus – võti, mis võimaldab õppijal end kohe kontrollida.

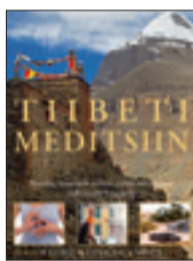
Lisaks on mõlemas grammatikaraamatus toodud aine- ja sõnaregister, mis aitab kiiresti üles leida kasutajat huvitavat grammatikaosa. „Grammar

ilmunud

Idamaised raviviisid
Jaqueline Young
tõlkinud
Marju Algvore
176 lk
kõva köide

Autoriteetne ja hõlpsasti järgitav teejuht kõigi tähtsamate idamaiste raviviiside teooria ja praktika juurde. Raamat kirjeldab, kuidas idamaiste ravisüsteemide arstid oma patsiente tähelepanuväärse eduga diagnoosivad ja ravivad ning annab usaldusväärset teavet Läänes praktiseeritavate idamaiste distsipliinide kohta, kaasa arvatud jooga, Hiina taimravi, nõelravi, meditatsioon, qigong, do-in, taiji, shiatsu ja kumnje.

Tiibeti meditsiin
Ralph Quinlan
Forde
tõlkinud
Maie Kark
176 lk
pehme köide

Tiibeti meditsiin on iidne ravisüsteem, mida on praktiseeritud üle tuhande aasta. Holistliku lähenemisviisina combineerib see dieeti, ravimtaimearstideid, massaaži ja meditatsiooni ning kasutab tervenemiseks tiibeti meistrite iidset tarkust. See raamat aitab mõista tähtsamaid diagnostilisi vahendeid ning annab teadmisi ravimtaimede, mantrate, meditatsioonide ja pühade joogaasendite kohta. Autor näitab veenvalt, kuidas tiibeti ravikunsti, mida on praktiseeritud palju sajandeid, saab rakendada ka tänapäeval.

Salapärane kass
Vicky Halls
tõlkinud
Mario Pulver
264 lk
kõva köide

Hoolimata kõigist katsetustest ja püüetest ei saa ükski kassiomanik kunagi öelda, et mõistab kasse või hakkab neid kunagi täielikult mõistma. Mida enam sa nende kohta teada saad, seda rohkem küsimusi tekib, kuid sellest hoolimata jätkab autor teadmiste ja kogemuste otsimist, et ta saaks aidata kassidel elada koos inimestega nii meeldivalt kui võimalik (ja muidugi ka vastupidi).

Puutööraamat
Phil Davy
tõlkinud
Virgo Siil
256 lk
kõva köide

Selle mahuka raamatu eesmärk on juhatada teid läbi kõigi puutöömeistriks saamise astmete: alates tööriistade valikust ja kasutamisest kuni puitmaterjali ostmise ja ettevalmistamiseni ning koduse töökoja sisseseadmiseni. Raamat selgitab samm-sammult ja võimalikult põhjalikult kõiki protseduure ning illustreerib neid jooniste ja fotodega. Teos annab ülevaate ka puutöö spetsiifilisematest valdkondadest.

Tammsaare seniavaldamata kirjad

Maarja Vaino

Selles raamatus näevad esmakordselt trükivalgust A. H. Tammsaare kirjad, mis ta aastail 1935–1939 kirjutas oma tütrele Riita Hansenile. Kirjad on kirjutatud enamasti suviti ning saadetud Narva-Jõesuusse, kus abikaasa Käthe koos lastega puhkas. Tammsaare veetis oma suved tavaliselt Tallinnas töölaua taga. Erandiks on aasta 1936, kui kirjanik suvitas ka ise pikemalt Narva-Jõesuus.

Anton ja Käthe Hansenil oli kaks last – tütar Riita sündis 17. veebruaril 1921 ning poeg Eerik 17. novembril 1928. Riita sünniaasta tähistab Tammsaare elus mitmekordset murdepunkti: sel aastal ilmus näidend „Juudit“, mida peetakse kirjaniku küpse loomeperioodi algustähiseks. Murdepunktiks sai lapse sünd loomulikult ka värskes abielus, seades Tammsaarele täiesti uued kohustused pereisana.

Isa nõuanded tütrele

Tammsaare oli range, kuid samas ka hoolitsev isa. Hommikuti saatis ta Riitat kooli, kandes ise tema portfelli. Pärast kooli aitas tütrele õppida, vahel sattus hoogu ja koostas mõne referaadi ise. Nad käisid koos teatris ja arutasid raamatute üle.

Riita on meenutanud ka pikki jalutuskäike isaga, mis olid nagu põnevad looduslootunnid. Hoolimata sellest, et ta ise avalikust elust hoidus, kasvatas Tammsaare oma lapsi põhimõtte järgi „käitu kodus nagu kuninga juures, siis käitud kuninga juures nagu kodus“. Ta õpetas Riitale nii rühti kui ka kõnnakut, samuti seltskondliku vestluse kunsti.

Tammsaare oli range, kuid samas ka hoolitsev isa. Foto: Riita Hanseni erakogu.

Tammsaare toonitas, et inimese sisemine kultuur ja vaimne areng on olulisem kui vormiline ülikooliharidus. Riita ongi meenutanud, et oma tegeliku hariduse sai ta isa käest, mitte koolipingist.

Suved Narva-Jõesuus

Hansenid elasid jõukama keskklassi mõõdupuu järgi. 1932. aastal kolisid nad Kadrioru üürimajja (Koidula 12a), mille teise korruse korteris oli neli tuba, lisaks väikene teenijatuba ja ruumikas veranda. Ka puhkamine

Narva-Jõesuu kuurortis kuulus selle elustiili juurde.

Narva-Jõesuu oli 1930. aastatel üks Eesti populaarsemaid ja peenemaid suvituskohti. Hansenid üürisid endale suvekorterit Vilmsi tänavas (maja nr. 29), vahel ka mujal, näiteks Luha tänava Pakkeri majas. Pakkeri sugulased mäletasid Tammsaaret ja tema peret veel 1960. aastatel hästi.

1936. aastal, mil Tammsaare erandlikult terve suve perekonnaga koos Narva-Jõesuus veetis, äratas ta Riita sõnul tähelepanu kui „vana kooli mees“, kellel vahel rannaski oli seljas vestiga ülikond.

Riitale jäi erilise selgusega meelde viimane ühine suvitamine isaga 1939. aastal. Ei mingit vestiga ülikonda! Supelpükstes Tammsaare käis sel suvel pikalt ujumas, jooksis lastega rannas võidu, hüppas kaugust, oli tavalisest jutukam ja naeris palju. Pärast lühikest puhkust sõitis Tammsaare tagasi Tallinna ning kirjutas tavapärase intensiivsusega valmis oma viimase romaani „Põrgupõhja uus Vanapagan“.

Käesolevate kirjade näol on tegu on ühtaegu väga isiklike mõtisklustega, isa nõuannetega tütrele, teisel aga ka laiemate arutlustega muuhulgas kirjanduse, ühiskondliku elu jm kohta. Raamat on rikkalikult fotodega illustreeritud.

Kirjad tütrele
A. H. Tammsaare
80 lk
kõva köide

Maailm vajab kangelasid

Ethel Lillemägi

Viimase aja raamatuedetabeleid uurides jääb tahes tahtmata mulje, et eestlane tegeleb peamiselt kahe asjaga: teeb süüa ja piilub võõrastesse eludesse. Romaan on pagendatud väheste veidrike öökäpide, rääkimata siis kirjandusest, mis peaks raamatute taha meelitama uued põlvkonnad lapsi, nii nagu seda tegi Harry Potter.

Anne Robillard'i miljonilistes tiraažides „Smaragdi rüütled“ on tõenäoliselt lugenud enamik prantsuse keelt emakeelena kõnelevaid lapsi, noori ja täiskasvanuid üle maailma. Vähemalt Kanadas Quebecis, kus kirjanik elab, on „Smaragdi rüütled“ päästnud arvutite ja telekate käest raamatute juurde tagasi tuhandeid teismelisi. Mis on tema romaanide saladus?

Raamat nagu film

Robillard, keda on nimetatud ka „Quebeci J. K. Rowlinguks“, ei salga, et tema suured eeskujud on geniaalsed fantastikakirjanikud nagu J. R. R. Tolkien. Kuid žanrilise ühtekuuluvusega kõik ka piirdub – Robillard'i maailmad on ainult tema enda omad. Jah, ka seal kohtame vapraid rüütled, kauneid

kuningannasid, haldjaid, elfe ja lohesid, kuid need on Robillard'i lohed ja rüütled, kirjaniku erksast kujutusvõimest ainusündinud.

„Smaragdi rüütled“ saaga näol on tegemist väga visuaalsete romaanidega ja seda sugugi mitte neis leiduvate pilte pärast. Robillard kerib lahti maailma ja tegelaskujud, mis nagu iseeneest raamatulehtedel elustuvad ja lugeja fantaasia täistuudidel tööle panevad. Ja sealjuures ei koorma kirjanik oma (enamasti) noort lugejat mitmeleheküljeliste igavate kirjeldustega, vaid visandab oma kangelased ja nende tegevuspaigad nappide, ent väljendusrikaste pintsliõmmetega. Võimas Wellan, eeterlik kuninganna Fan, haldjate kuningriik, veider sohilaps Kira – pigem on Robillard'i raamatute puhul tegemist „filmiga tekstis“, mida on vaimusilmas suurel ekraanil kerge ette kujutada.

Lummav ja seiklusrohke fantaasiamaailm

Kokku üheteistkümnest köitest koosneva romaanisarja avaraamatut saab nüüd lugeda ka eesti keeles. Etteruttavalt olgu öeldud, et Robillard ei kuulu nende kirjanike hulka, kelle kogu loominguline potentsiaal valatakse esimesse romaanis, jättes järgnevaile vaid

pudemed. Pigem vastupidi, „Smaragdi rüütled“ tunduvad raamat raamatult aina huvitavamaks ja ka kirjanduslikult kvaliteetsemaks muutuvat.

Pikema saaga avaromaan on kirjanikule üldse raske pätkel – see peab juhatama sisse faabula, tutvustama peategelasi ja maailma, milles nad elavad. Samal ajal peab see tekitama piisavat huvi, et lugeja kannatamatult järke ootaks. „Taevast tuld“ olekski kõige õigem võrrelda uksega, mis avab edasipääsu lummavasse ja seiklusrohkesse fantaasiasse.

Avaromaanis teeb lugeja esmakordselt tutvust tavatu välimusega tüdrukuga, kelle käes on maailma saatus; võlurite ja Surematutega, ihult ja hingelt kaunite rüütlite, Musta Imperaatori ja tema lohedega. Ning tasub märkida, et lohed ei ole mingid lasteraamatute vahvate dinosauruste edasiarendused, vaid saatanlikud, iseloomuga elajad, nagu on iseloomuga ka kõik teised Robillard'i loodud tegelaskujud.

Truudus, sõprus, armastus

Anne Robillard'i fenomen on kummaline. Tema raamatud on kirjutatud lihtsas keeles, need on kergesti loetavad ega tohiks seega eemale peletada ühtegi noort, kelle ainsaks hirmutavaks lugemiskogemuseks on seni olnud eale

sageli mittevastav, raskepärane kohustuslik kirjandus.

Ometi naelutab kirjanik oma raamatute taha tihti needki täiskasvanud, kelle raamatariiuil fantastikakirjandus harva kohta ja õigustust leiab. Põhjus peitub küllap inimese igiomases igatsuses muinasjutu järele või õigemini järjest kasvavas vajaduses selliste kaduvate väärtuste järele nagu heroism, truudus, sõprus, armastus.

Olgugi, et Robillard'i romaanides ei võida õiglus mitte alati ja maailma päästmine osutub keeruliseks, ja see, keda armastatakse, ei vasta sugugi samaga, olgugi, et ta laseb oma kangelast nutta, eksida ja kannatada, on tema reaalsusest väljaspool asuvas maailmas alati lootust. Sinna on hea põgeneda, kui troostitu argipäev võimust võtab.

Smaragdi rüütled. Taevane tuli
Anne Robillard
tõlkinud Ethel Lillemägi
„F-sari“
240 lk
kõva köide

ilmunud

Teine maailmasõda

John Keegan
tõlkinud
Tõnis Värnik
608 lk

kõva köide

Üks tuntumaid inglise sõjaajaloo-

lasi John Keegan annab oma raamatus põhjaliku ülevaate Teise maailmasõja ajaloost. Kronoloogiliselt üles ehitatud teos pühendab igas peatükis põhitähelepanu mõnele sõjategevuse kõige olulisemale tahule (sõjatööstus, pommitamine, spioneerimine jne) ning annab eraldi ülevaate sõjategevuse käigust eri piirkondades. See paljutõlgitud raamat on kahtlemata üks tänapäeva parimaid uurimusi Teise maailmasõja ajaloost. Kordustrukk.

Euroopa kultuuri ajalugu

Donald Sassoon
tõlkinud
Tõnis Värnik
1296 lk

kõva köide

See mahukas raamat annab üksik-

asjaliku ülevaate kultuurist, mis on Euroopas kujunenud alates aastast 1800. Vaatluse all on kultuur selle arengus ja levikus: kuidas kõrgkultuur kujunes eliidi harrastusest kogu rahvast hõlmavaks valdkonnaks, kuidas kultuuri luuakse, müüakse ja tarbitakse, kuidas see kujundab publikut ja poliitikat. Teabekülluse poolest ei suuda Sassooni suurtööga võistelda ükski entsüklopeedia.

1001 ehitist, mida peab elu jooksul nägema

Mark Irving
tõlkinud autorite kollektiiv
960 lk

kõva köide

“1001 ehitist” kirjeldab maailma kõige kaunimaid ja olulisemaid hooneid, losse ja muuseume alates vapustavatest elumajadest kuni unikaalsete või ebaharilike ehitisteni nagu iidised Pueblo kaljuelamud või Herzogi ja de Meuroni loodud Pekingi staadion. Raamat on kronoloogilise ülesehitusega, algab antiikmaailma imedega ning jätkub iga järgneva perioodi meistriteosena, kuni jõuab välja tänapäeva.

Kadunud aarete atlas

Joel Levy
tõlkinud
Kaja Riikoja
176 lk

kõva köide

Kogu ajaloo vältel on inimesi vaimustanud uskumatud lood aardeküttidest ja salapäraselt haihtunud aaretest. Tutanhamoni hauakambri Tšingis-khaani sõjasagini – see raamat vaatleb lugusid kõige väärtuslikumatest ja erakordsematest esemetest, mis on kunagi kaotatud või leitud, selgitades, kes need esemed valmistas, kellele need kuulusid ja kust neid võib praegu leida.

9. augustil 1945 hävitas aatomipomm suure osa Jaapani linnast Nagasakist. Foto AP Photo/USAF / SCANPIX

Aatomipommide pärand uues valguses

Kaisa Kaer

Hiroshimale ja Nagasakile heidetud aatomipommid tähistavad tänapäeval üldjoontes veelahet sõjapidamises – need lõpetasid Teise maailmasõja ning andsid samas avalöögi külmale sõjale, võidurelvastumisele ja suurriikide vahelisele võimsal tuumaarsenalil tuginevale jõutasakaalule.

Kuigi külma sõja lõpust on möödunud oma kakskümmend aastat, on tuumarelvade probleem rahvusvahelistes suhetes endiselt aktuaalne, nagu on näha kas või pingetes Põhja-Korea ja Iraaniga. Michael D. Gordin üritab oma raamatuga neid levinud arusaamu ajalooost kõigutada, vaidlustades tuumarelvade „erilisuse“ tollaste otsustajate mõtlemises ja käsitledes põhjalikumalt seni unarusse jäetud peatükke tuumarelva ajaloos.

Tuumapommi tähendus

Käesoleva raamatu üks väärtus ongi autori osundamine „tagantjärele tarkuse“ ohtudele. Tema keskne väide on, et aatomipomm omandas oma „erilise“ tähenduse alles hiljem. Vaadeldes tolleaegseid moraaliarutelusid ja analüüsidest tollaste otsustajate võimalikke kaalutlusi, tuleb silmas pidada, et meie hinnangud lähtuvad tihti tänapäevastest teadmistest ja kogemustest.

Praegusele lugejale on mällu sööbinud pildid kiiritustõve ohvritest ning teated jätkuvatest probleemidest, mida kiiritus tekitab. Kuid 1945. aastal ei osatud selliseid tagajärgi ette näha ning nagu Gordin märgib, ei osutunud radioaktiivse tolmu valesti hindamine hukatuslikuks mitte ainult tuhandetele jaapanlastele, vaid ka paljudele USA sõduritele, kes aatomipommide või selle plahvatuse järelmõjudega kokku puutusid.

Gordini sõnul kuulus aatomipomm küll USA väejuhatuse „šokistrateegiasse“, mille eesmärk oli Jaapan alistuma hirmutada, kuid samas ei ole sugugi kindel, kas nad tõesti pidasid

seda kvalitatiivselt täiesti eriliseks ja uudeks relvaks.

Aatomipommi erilisus

Hiroshima ja Nagasaki puhul on vapustavaks peetud ka plahvatuse otseseid purustusi ja ohvreid. Samas tasub meele pidada, et süütepommirünnakud Jaapani valdavalt puust linnadele tekitasid sama suuri purustusi ning näiteks Tokyo pommitamisel 1945. aasta 10. märtsil hukkus 83 795 inimest. Kuigi viimastel aastatel on Läänes võtnud maad põhjalikum arutelu Saksa linnade pommitamise üle sõja lõpuaastail, on tuumapommidele omistatud tähendus jätnud varju muud valuküsimused.

Autori väitel on tuumapommi „erilisus“ takistanud ka jaapanlaste ausat arutelu Jaapani armee sõjakuritegude üle. Samuti näitab ta, kuidas aatomipomm võimaldas hilisemat tavarelvade jätkuvat kasutamist. Kuigi esialgu ei arvanud väejuhatas, et kahest pommist piisab sõja lõpetamiseks, keelas Truman 10. augustil edasised tuumarünnakud, sest ta ei tahtnud „tappa kõiki neid lapsi“.

Sellegipoolest andis ta loa uuteks süütepommirünnakuteks 14. augustil, nii et mõneti lihtsustas tuumapommi seatud lattu ka süütepommide ja napalmpommide kasutamist hilisemates konfliktides nagu Vietnami sõda.

Moraaliküsimus

Gordin käsitleb põhjalikult seni ehk vähem tähelepanu pälvinud aspekti tuumasõja loos – tegevust Tiniani saarel, kus pommid kokku pandi ja teele saadeti. Lisaks saare ajaloo alates ajast, mil selle avastas Fernão Magalhães, annab autor ülevaate saare rollist USA sõjaväe tegevuses Vaikse ookeani lahingutes. Selle seob ta sujuvalt raamatu läbiva väitega, et president Trumani roll tuumarelva käiku laskmise otsustamisel ei ole sugugi nii tähtis, kui arvata soovitakse.

Kohapealsete komandöride otsustusvabadus oli väga suur, mida on näha mitmest asjaolust: näiteks oli Nagasaki

pommitamine kavandatud 11. augustile, kuid ilmastikutingimuste tõttu toodi see kahe päeva võrra ettepoole. Samuti otsustati tuumapommide kasutamise konkreetsem tegevuskava juba 1945. aasta mais, kui koostati nimekiri sihtmärkidest. Esialgu sinna arvatud Kyōto – jaapanlastele väga sümbolse tähtsusega paik – võeti sihtmärkide seast maha ennekõike moraalsel kaalutlustel. Sõjaminister Henry Stimson pidas Kyōto ründamist lihtsalt barbaarseks.

Kuigi antud teos ei pretendeeri aatomipommi kultuuriajaloole, tõstatab see huvitava küsimuse just kultuuriliste tegurite osakaalu kohta otsuses tuumarelva kasutada. Näiteks taunisid aatomipommi väljatöötamise juures olnud teadlased vesinikpommi arendamist selle tekitatavate ulatuslike tsiviilohvrite tõttu, mis võib näida silmakirjalik, kuid viitab siiski mingile soovile anda erakordse purustusjõuga aatomipommile teatav moraalne ja sõjaline õigustus.

Mõtlemapanev teos

„Viie augustipäeva“ näol on tegu huvitava ja mõtlemapaneva teosega, mille väikest mahtu kompenseerivad põhjalikud viited. Autori enesekindel ja kohati jõuline stiil teeb raamatu lutsaks ning kuigi ta käsitleb üsna kitsast teemat, asetab ta vaadeldavad probleemid sidusalt tuumasõja ja Teise maailmasõja võtmeküsimuste konteksti ning annab lugejale kindlasti tõuke antud teemat edasi uurida.

Viis augustipäeva

Kuidas Teisest maailmasõjast sai tuumasõda
Michael D. Gordin
tõlkinud

Jaanus Õunpuu
268 lk

kõva köide

ilmunud

Mu kallile

Tony Parsons
tõlkinud
Tiit Loog
sari „Varraku ajaviiteromaan“
304 lk

kõva köide

Tony Parsonsi särav

romaan jutustab nii armastusest, perekonnast, seksist kui ka inimsüdametest. Alfie leidis täiusliku naise, kellega veeta oma ülejäänud elupäevad – ja kaotas ta. Pöördudes tagasi Inglismaale, kust ta oli oma lühikese abielu ajal lahkunud, leiab Alfie, et maailm ta ümber laguneb koost. Ta saab lohutust tervest reast mõttetutest, kiirelt mööduvatest suhetest, kuid kas ta suudab loobuda sihitust seksist sügavamate suhete nimel?

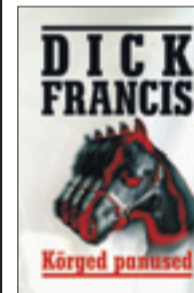
Espresso-lood

Alexander McCall Smith
tõlkinud
Virve Krimm
384 lk

kõva köide

Selle südamliku ja humoorika raamatu

tegevus toimub Edinburghis, Scotland Streetil, majas number 44. Ülimalt edev Bruce on kaotanud töö ja kavatses hakata veinikaupmehiks, tema nooruke korterinaaber Pat kutsutakse aga nudistide piknikule. Kuueaastane Bertie ihkab elada nagu teisedki poisid – mängida ja kalal käia – ning ta sepitseb mässu oma ema ja psühhoterapeudi vastu.

Kõrged panused

Dick Francis
tõlkinud
Ülla Jürviste
232 lk

pehme köide

Dick Francis
põnev kriminaalromaan viib

lugeja taas kord võiduajamise maailma. Steven Scotti jaoks on Sandowni võiduajamisel kogu päev rikutud, kui ta peab oma hobuste treenerist loobuma. Kuigi treener näib esmapilgul olevat töönarkomaan, hakkab Scott teda kelmuses kahtlustama. Võiduajamisel võib võita kopsakaid summasid, kuid nagu Scott avastab, ei ole nende tagamaad süütud...

Põhjaneel

Martin Cruz Smith
tõlkinud
Tiina Viil
344 lk

kõva köide

Martin Cruz Smith saavutas tuntuse

eelkõige romaanisarjaga, mille tegevus toimub Venemaal ja kus peategelaseks on miilitsa vanemuuriija Arkadi Renko. Sarja esimesest raamatust „Gorki park“ (e.k. 2008, Varrak) sai kiiresti bestseller. Käesolev romaan algab sellega, et Renko on pagendatud Alaska jäistesse vetesse seilavale kalatöötlemislaevale, kus ta madrusena töötab. Siis aga antakse Renkole võimalus vabadus tagasi saada – uurides üht väga salapärast surmajuhtumit...

